

**College van Gedeputeerde Staten
statenbrief**

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Ruimte, Groen en Water/Wonen

DATUM	23-3-2020	REFERENTIE	D. Martens
ONS NUMMER	8208E939	DOORKIESNUMMER	030-2582861
NUMMER PS	2020RGW60	E-MAILADRES	D.Martens@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	Samenvatting SSRS	PORTEFEUILLEHOUDER	Bruins Slot

Onderwerp Statensbrief:
Inwerkingtreding stikstofregistratiesysteem

Voorgestelde behandeling:
Ter kennisneming

Geachte dames en heren,

Inleiding

Het stikstofregistratiesysteem (SSRS) is een volgende stap in het mogelijk maken van nieuwe initiatieven met stikstofuitstoot. Via het SSRS zal de stikstofruimte als gevolg van (in eerste instantie) de snelheidsverlaging naar 100 km/u op gecontroleerde wijze worden gereserveerd en toegekend aan woningbouwprojecten (75.000 woningen per jaar) en 7 infrastructuurprojecten uit het zogenoemde Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT).

Het SSRS is op 24 maart in werking getreden via een op 23 maart gepubliceerde Regeling van de minister van LNV tot wijziging van de Regeling natuurbescherming (spoedaanpak stikstof bouw en infrastructuur). Op 17 maart hebben de colleges van GS van alle provincies ingestemd met het naar aanleiding hiervan opstarten van het in behandeling nemen van vergunningaanvragen waarbij een beroep op stikstofruimte uit het SSRS wordt gedaan.

Aan de Ministeriële Regeling (MR) en het SSRS, en ook aan de op basis daarvan verleende vergunningen, moet een beoordeling op voorhand ten grondslag liggen, die zekerheid biedt over de omvang van de positieve effecten van de snelheidsverlaging en de zekerheid dat die zich voordoen. Dat is vereist voor de juridische houdbaarheid van het SSRS en de vergunningen die op basis daarvan worden verleend: als er stikstofruimte uit het SSRS wordt toegekend aan een woningbouw- of infrastructuurproject, dient te zijn uitgesloten dat er aantasting van natuurlijke kenmerken plaatsvindt als gevolg van dat woningbouw- of infrastructuurproject. De beoordeling die dient als juridische onderbouwing van het SSRS en de daarop gebaseerde vergunningen is een verantwoordelijkheid van de minister, waarbij de provincies als bevoegd gezag uiteraard groot belang hebben. Daarom zullen de gezamenlijke provincies zich er voorafgaand aan het afgeven van (ontwerp)beschikkingen van vergewissen dat de juridische onderbouwing volstaat. Als dat niet het geval is zullen aanvragen met een beroep op stikstofruimte uit het SSRS moeten worden afgewezen.

De provincie heeft onder de gemeenten de aankomende woningbouwprojecten geïnventariseerd waarvoor een beroep zal worden gedaan op het SSRS. De maatregel van het Rijk om de snelheid te verlagen levert naar het zich laat aanzien op korte termijn ruimte voor verschillende door de gemeenten aangeleverde bouwprojecten. Het is zeker niet genoeg voor de totale woningbouwopgave van de komende tijd.

De omvang van een mogelijk beroep van de 7 MIRT projecten op de rechten in het registratiesysteem is nog niet bekend. Wel zijn afspraken gemaakt over hoe samengewerkt zal gaan worden tussen Rijk en provincies bij de bepaling van de behoefte van deze projecten.

Vanaf de inwerkingtreding van het SSRS via de gewijzigde Regeling natuurbescherming op 24 maart kunnen initiatiefnemers een aanvraag voor een natuurvergunning voor een woningbouwproject bij de provincies indienen (voor tracébesluiten voor MIRT-projecten is de minister van IenW bevoegd gezag). De provincies hebben samen de uitvoering voorbereid, door de noodzakelijke procedures en systemen in te richten en te testen. De twaalf colleges van GS hebben op 17 maart 2020 besloten om de behandeling van vergunningaanvragen voor woningbouwprojecten met een beroep op stikstofruimte uit het SSRS per 25 maart op te starten. Hierover vindt gezamenlijke woordvoering (algemene lijn) en woordvoering per provincie (situatie per provincie) plaats. Op de website van BIJ12 en op www.aanpakstikstof.nl is informatie gepubliceerd voor aanvragers, inclusief Q&A's. De doorlooptijd voor het afhandelen van een vergunningaanvraag is over het algemeen circa twintig weken, maar kan ook korter zijn. De eerste vergunningen worden voor de zomer van 2020 verwacht. In bijgevoegde samenvatting is de belangrijkste informatie over het SSRS samengevat.

Essentie / samenvatting:

Het stikstofregistratiesysteem (SSRS) is een volgende stap in het mogelijk maken van natuurvergunningen voor nieuwe initiatieven met stikstofuitstoot. Via het SSRS zal de stikstofruimte als gevolg van (in eerste instantie) de snelheidsverlaging naar 100 km/u op autosnelwegen op gestructureerde wijze worden gereserveerd en toegekend aan woningbouwprojecten en 7 infrastructuurprojecten uit het zogenoemde MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport).

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Aanvragen voor natuurvergunningen kunnen in behandeling worden genomen en beschikkingen kunnen worden afgegeven.

Financiële consequenties

Aan het besluit van Gedeputeerde Staten tot het in behandeling nemen van en beschikken op vergunningaanvragen zijn geen financiële consequenties verbonden.

Vervolprocedure / voortgang

Vergunningaanvragen worden na publicatie van de Ministeriële Regeling door de provincies in behandeling genomen. Beschikkingen worden pas afgegeven indien aan de gestelde randvoorwaarde met betrekking tot de ecologische onderbouwing wordt voldaan. Aangezien die op korte termijn wordt verwacht zou dit niet tot vertraging moeten leiden.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van deze Statenbrief inzake de inwerkingtreding stikstofregistratiesysteem.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,

De secretaris,

Bijlage: Samenvatting SSRS op hoofdlijnen (IPO)

Tijdslijn

23 maart 2020

- Publicatie gewijzigde Regeling natuurbescherming van de minister van LNV.

24 maart 2020

- Inwerkingtreding SSRS; initiatiefnemers van woningbouwprojecten kunnen een aanvraag voor een natuurvergunning met een beroep op stikstofruimte in het SSRS bij de provincies indienen.
- Colleges van GS van de twaalf provincies besluiten of de behandeling van vergunningaanvragen kan worden opgestart (naar aanleiding van de afronding van de daartoe noodzakelijke voorbereidingen van procedures en systemen om een goede uitvoering te waarborgen). Persbericht bij een positief besluit.

25 maart 2020

- Start in behandeling name van ingediende aanvragen voor een natuurvergunning voor woningbouwprojecten met een beroep op stikstofruimte uit het SSRS door alle provincies. Afhandeling en toekenning van stikstofruimte op volgorde van binnenkomst (datum/tijd).

Juni/juli 2020

- Eerste afgifte van natuurvergunningen met stikstofruimte uit het SSRS.

Welke woningbouw- en infrastructuurprojecten komen in aanmerking voor stikstofruimte in het SSRS?

De minister van IenW is bevoegd gezag voor tracébesluiten van MIRT-projecten, de colleges van GS voor natuurvergunningen voor woningbouwprojecten ¹. Naar verwachting bevat het SSRS, zeker op korte termijn, onvoldoende stikstofruimte voor alle voorgenomen tracébesluiten en woningbouwprojecten. Dit maakt prioriteren noodzakelijk. In principe gaat woningbouw voor infrastructuur, maar per MIRT-project wordt door IenW en de betreffende provincie gezamenlijk besloten of en hoe het betreffende MIRT-project kan worden mogelijk gemaakt. Voor woningbouwprojecten geldt dat stikstofruimte uit het SSRS de eerste twee weken na inwerkingtreding alleen bestemd is voor woondealregio's, de daaropvolgende vier weken voor woondealregio's en projecten vanaf 100 woningen en vanaf week zeven voor alle woningbouwprojecten. Zo wordt tegemoetgekomen aan de politieke wens om zo snel mogelijk de bouw van zo veel mogelijk woningen mogelijk te maken.

In hoeverre volstaat de ruimte in het SSRS voor woningbouwprojecten in de verschillende provincies?

De snelheidsmaatregelen pakken per provincie anders uit. De vraag of en zo ja hoeveel ruimte er beschikbaar komt is afhankelijk van de geldende maximumsnelheid (als die al 100 km/uur is, is er geen winst), de ligging van snelwegen ten opzichte van natuurgebieden en het aantal, omvang en ligging van de woningbouwprojecten. In de woordvoering zal per provincie op de specifieke situatie worden ingegaan. Daarbij geldt dat de precieze problematiek alleen in de praktijk duidelijk zal worden. In de woordvoering geven provincies aan dat het belangrijk is dat er meer bronmaatregelen vanuit het rijk beschikbaar komen om de urgentie maatschappelijke ontwikkelingen mogelijk te maken. Zij roepen het kabinet op deze maatregelen zo snel mogelijk voor te bereiden.

¹ De natuurvergunning kan ook een zogenoemde VVGB van de provincie zijn (verklaring van geen bedenkingen) bij een door een gemeente af te geven Omgevingsvergunning.

Hoe verloopt de vergunningprocedure?

Binnen de gebruikelijke procedure en behandelingstermijn voor een natuurvergunning (van circa twintig weken) plaatsen de provincies ontvangen aanvragen – indien ontvankelijk – in het SSRS. Het SSRS zet de aanvragen vervolgens automatisch op datum en tijdstip van binnenkomst, waarna de voor projecten benodigde stikstofruimte in het SSRS wordt gereserveerd. Dit gebeurt centraal. Alle provincies kunnen in het SSRS zien of en wanneer de ruimte gereserveerd is, zodat zij – na reservering – het ontwerp besluit en (na terinzagelegging) het definitieve besluit kunnen afgeven aan de vergunningaanvrager. Dan wordt ook de gereserveerde stikstofruimte in het SSRS definitief toegedeeld.

Als er onvoldoende stikstofruimte in het SSRS is om een aanvraag te honoreren, wordt deze aanvraag afgewezen. De initiatiefnemer kan dan zijn project anders inrichten, waardoor er geen of minder stikstof bij vrijkomt (bijv. door inzet van elektrisch materieel) en/of in een later stadium eventueel een nieuwe aanvraag indienen met een beroep op stikstofruimte uit het SSRS. Via de voor initiatiefnemers toegankelijke AERIUS Calculator zullen initiatiefnemers overigens kunnen zien of er voor hun project, op het moment dat zij AERIUS Calculator raadplegen, in beginsel stikstofruimte in het SSRS beschikbaar is.